

Kaupunginkanslia

Päivämäärä: 21.10.2020

Täyttöohje

- Jokaiseen otsikon alle tulee kirjoittaa vastaus ja vastauksen tulee vastata sisällöltään annettua otsikkoa
- Kirjoitustila kasvaa tarvittaessa
- Kaupunkistrategian jne toteuttamista kuvaavassa kohdassa kuvataan mm. toimintasuunnitelman taulukkoon kirjatuihin toimenpiteisiin edistymisen valittujen mittareiden kautta

Ennustekaudella esiin nousseiden toimintaympäristön keskeisimpien muutosten vaikutukset talousarvion toteutumiseen

Kanslian käyttötalouden määrärahoista on jäämässä käyttämättä noin 16,5 miljoonaa euroa, kun yksityisyritysten tukea ei huomioida läpilaskutuseränä. Investointien osalta ennustetaan keskitetyssä tietotekniikassa jäävän käyttämättä noin 15 miljoonaa euroa ja kanslian irtaimessa 1 milj.

Koronapandemia on siirtynyt toiseen aaltoon syksyn kuluessa. Kaupungin korona-koordinaatioryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja päivittänyt koronatilanneohjeita tilanteen kehittyessä. Lisäksi Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit, HUS, Etelä-Suomen aluehallintovirasto sekä THL ovat perustaneet alueellisen koronakoordinaatioryhmän. Sosiaali- ja terveysministeriön alueellista toimintamallia soveltavan pääkaupunkiseudun oman koronakoordinaatioryhmän tavoitteena on vahvistaa yhteistä tilannekuvaa sekä koordinoita ja valmistella alueellisia ja paikallisia toimia.

Helsinki on jatkanut aktiivista yhteistyötä yrityskentän kanssa. Esimerkkinä Helsingin matkailuala, joka on kärsinyt koronakriisistä poikkeuksellisen paljon. Kaupunki on käynyt vuoropuhelua alan kanssa ja kehittänyt mm. turvallisen matkailun toimintamallia, digitaalisia valmiuksia sekä edistänyt kestävä matkailua. Kasvuyritysten koronakriisistä palautumisen tukemiseksi kaupungin elinkeinojaosto on myöntänyt rahoituksen hankkeelle, jonka kautta elinkeino-osasto perustaa NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelun. Valtion 2000 euron toimintatukea kanavoitiin kaupungin kautta lähes 8000 helsinkiläiselle yksityisyritykselle kattamaan koronavirustilanteesta yritystoimintaan aiheutuneita kustannuksia. Hakuaika päättyi syyskuun lopussa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 17.8. talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2021–2023 laatimishojeet ja niihin sisältyvät kaupunkitasoisen käyttötalouden kokonisaamin toimintamenoille, investointiraamin talousarviokohdittain sekä alustavan investointiohjelman vuosille 2021–2030.

Koronan ICT-kehityshankkeita hidastavat vaikutukset jäivät lyhytaikaisiksi. Loppukesän ja alkusyksyn aikana digitalisaatio-ohjelman keskeiset hankkeet ovat edenneet aikataulujensa mukaisesti. Digitaalisen perustan uudistamishankkeessa on laadittu tarkennettu palveluluettelo sekä laadittu sen pohjalta tarvittavan henkilöstön tehtäväkuvaukset. Samoin on laadittu tulevan nettobudjetoidun yksikön talousarvioehdotus vuodelle 2021. Rekrytoinnit uusiin tehtäviin käynnistyvät lokakuussa ja uusi yksikkö aloittaa toimintansa osana strategiaosaston digitalisaatioyksikköä 1.1.2021. Uusien hel.fi- ja digipalvelujen alustarkkaisuun sekä sitä tukevien palvelukomponenttien uudistaminen on käynnistynyt ja hanke kestää vuoden 2021 loppuun saakka. Tietojärjestelmien ja ICT-palvelujen ylläpito on toteutunut suunnitelmien mukaisesti eikä toimittajilla ole ilmennyt resurssiongelmia. ICT-investoinnit eivät tule toteutumaan suunnitellussa laajuudessa.

Työmarkkinatuen kuntaosuuteen varattu määräraha 62 milj. € ylittyy. Määrärahasta on syyskuun loppuun mennessä kulut noin 55,8 milj. € (90 %). Tämä hetken ennusteen mukaan kokonaiskustannukset vuonna 2020 tulevat olemaan noin 75 milj. €. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen saajien määrä on kasvanut koronapandemian aiheuttaman työllisyystilanteen heikentymisen vuoksi. Työmarkkinatukea saavien määrä kasvu sekä aktivointipalveluiden keskeytyminen viime keväänä ovat johtaneet aktivointiasteen laskuun. Tämän seurauksena työttömyyspäivien kertymät ovat nopeutuneet, mikä puolestaan on aikaistanut paitsi siirtymiä kuntaosuudelle, myös siirtymiä kalleimpaan maksuluokkaan kuntaosuuden sisällä.

Kaupunginkanslian henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista poikkeustilanteessa on pyritty tukemaan Syksyn startti –tilaisuuksilla, joissa on vierailtu virtuaalisesti eri työpisteissä. Alustajina ovat olleet mm. työterveyden asiantuntijat.

Kansallista sote-uudistusta koskevan hallituksen esitysluonnos lausuntokierros on päättynyt. Kaupunginvaltuusto päätti Helsingin kaupungin lausunnosta syyskuussa. Valtioneuvosto on sittemmin työstänyt esitysluonnosta ja se on lokakuun lopussa lähetetty lainsäädännön arviointineuvoston käsiteltäväksi. Valtioneuvoston tarkoituksena on edelleen, että hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2020.

Johtamistoimenpiteet toiminnan ohjaamiseksi talousarvion toteutumiseen sitovassa tasossa

Kansliassa osastoille on annettu kaupunkitasoiset valmisteluohjeet vuonna 2020 tarvittavista toimenpiteistä. Kansliassa huolehditaan, että valmisteluohjeiden mukaiset asetetut säästötavoitteet saavutetaan. Kanslian taloudessa säästöt kohdistuvat lähinnä ostopalveluihin.

Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa

Kaupunkistrategian 2017-21 arviointi on käynnistetty yhteistyössä toimialojen kanssa ja samalla rakennetaan strategian tietopohjaa uudelle strategiakaudelle sekä jatkuvaan käyttöön. Strategian arvioinnin tuloksia valmistellaan valtuustolle alkuvuodeksi 2021. Vaikka koronakriisi on vaikuttanut monin tavoin kaupungin toimintaan, kaupunkistrategian keskeiset tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia ja niiden toteutumista edistetään.

Strategiaosaston johdolla toteutetaan koronakriisistä palautumisen suunnittelua. Palautumisohjelman tavoitteena on minimoida kriisin välittömät vaikutukset, ehkäistä pitkän aikavälin taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia sekä luoda edellytyksiä kasvulle ja tuleviin kriiseihin vastaamiseen. Palautumisohjelman teemat ovat kaupunkilaisten aktiivisuus ja luottamus, yritysten ja yrittäjyyden vauhdittaminen sekä uudistuva ja kestävä kaupunkiorganisaatio. Palautumisohjelma perustuu kaupunkistrategiaan ja se on kytketty tiiviisti kaupungin talouden ja toiminnan suunnitteluun. Syksyllä 2020 palautumisen tavoitteita ja toimenpiteitä valmistellaan osaksi talousarviota ja tulosbudjetteja 2021.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (Hyte) osalta kaupunkiyhteiset hyte-tavoitteet on valmistelu talousarvioon vuodelle 2021. Tavoitteet liittyvät ikäihmisten liikkumiseen ja lasten ja nuorten harrastamiseen. Hyvinvointisuunnitelman arviointi on käynnissä osana strategiakauden 2017-21 vaikuttavuuden arviointia.

Merellisen luonnon ja virkistykseen merkitys pandemian aikana on korostunut ja merellisen strategian toimenpiteet ovat tukeneet ihmisten ja elinkeinon hyvinvointia ja elpymistä. Merellisen strategian toimenpiteitä merellisyyden vahvistamiseksi on toteutettu toimintaohjelman mukaisesti. Toimenpiteistä merellinen biennaali toteutetaan kesällä 2021 ja vesiliikenteen kilpailutus siirtyy vuodelle, eli toteutetaan 2021. Molempia pandemian vuoksi siirtyneitä toimenpiteitä on kuitenkin edistetty jo vuoden 2020 puolella: Helsingin historian ensimmäinen sähköllä toimiva vesiliikenneyhteys toimi Vartiosaassa kutsuliikenteenä kesällä 2020, toteuttaen yhä ekologisemman ja asiakaslähtöisemmän vesiliikenteen tavoitetta. Biennaalipaviljonki laitureineen valmistui jo kesällä 2020.

AM-ohjelma on käsitelty kaupungin johtoryhmässä ja AM-sihteeristössä. Tavoitteena on, että ensimmäinen Khs-käsittely olisi 26.10.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

1. Tiedon tehokkaampi hyödyntäminen kanslian ydintehtävissä ja kaupungin organisaatiossa.

Hel.fi -verkkosivujen asiakaskokemusmittareita hyödynnetään paremmin käyttäytyvyyden parantamiseksi.

Mittari: Seurantadatasta ja tavoitetasojen toteutumisesta tuotetaan neljännesvuosittain raportti. Tavoitteiden toteutumista seurataan viestinnän ohjausryhmässä ja viestinnän sisällöntuotannon yksikön ja tietohallinnon sovellushallintatiimin koordinoitpalavereissa.

Sitova tavoite ei tule toteutumaan kokonaisuudessaan. Syynä on resurssien viestinnän resurssien kohdentuminen pandemiasta aiheutuviin tehtäviin.

2. Kansainvälisesti verkottunut edelläkävijä

Mittari: Kaupungin keskeisten kansainvälisten yhteistyöverkostojen kaupunkiyhteinen koordinoinnin toimintamalli on otettu käyttöön koko kaupunkiorganisaatiossa

Sitova tavoite toteutuu.

3. Vakaan talouden ja kestävän kasvun turvaaminen

Mittari: Investointien rahoittaminen tulorahoituksella, siten että lainakanta/asukas ei kasva

Mittari: Aloitettujen asuntojen lukumäärä (7 000 asuntoa).

Mittari: Työllistämistä edistäviin tilaisuuksiin osallistunut 3500 henkilöä.

Sitova tavoite toteutuu kolmen mittarin osalta.

4. Johtamistyön parantaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen

Mittari: Kanslian Kunta10-kyselyn tuloksien 2020 paraneminen verrattuna vuoden 2018 tuloksiin valmentavan johtamisen kysymysten kohdalla.

Tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida, koska Kunta10 -kysely toteutetaan syksyllä ja tulokset saadaan joulukuussa.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävin riski tavoitteiden toteutumiseen ja palvelutuotantoon olisi koronaviruksen epidemiatilanteen merkittävä huonontuminen syksyllä sekä siitä seuraavat mahdolliset eri rajoitustoimet. Kriisiin liittyviä riskejä hallitaan kaupunkitasoisesti palautumisohjelmalla.

On tunnistettu, että koronatilanteesta johtuva työttömien määrän kasvu tulee kuormittamaan työllisyystoimen resursseja.